

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm || Vitae aulicae

Schopper, Hartmann

Francof. Ad Moen., 1584

VD16 R 1015

Capvt V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70432)

CAPVT V.

ARGVMENTVM.

Rex pius instaurat Gallinæ funus amata,
 Latroni pœnas constituitq; graues.
 Scilicet id regem decet, Et tueatur egenos,
 Atq; superborum sub pede collapremat.

Rex inquit huc chariss. me,
 Grimhari ades lum percipe,
 Quid scurra noster Remike
 iam cœnobita factuzet:
 Profecti ò si vel vnicum
 Superstes annum vixero,
 Hunc pestimum Sicarium,
 Cum stirpe perdam funditus,
 iam triste tempus postulat,
 Humare Galli filiam.

Honore

Honore facto funeris
 Nos colloquemur inuicem,
 Et punsemus impium
 Vefas iubet, Veneficum.

II

Sed more quam dignissime,
 Quantisq; caremonijs,
 Solemnibusq; cantibus
 Sepulci Galli filia
 Sit, praterire per placet,
 Nam res foret prolixior,
 Narrare cuncta si velim.

Stabat sepulchrum marmore
 Sublime candidissimo
 Quod enitebat maxime,
 Incisa verba grandibus,
 Notis sepulci nomina
 Sic indicabant omnibus.

Descriptio
 sepulchri.

Hoc nata galli Krassenot
 Busto quiescit optima,
 Parentis & simillima,
 Qua singulis recentia
 Diebus una protulit:
 Extincta dente Reinikes
 Latronis est sauisima.
 Viator istud inclyte
 Gallina scire te cupit:
 Abi, misertum sat scio.
 Sed ante tu leuissimam
 Precare terram pulueri.

Epitaphiū
 Gallinae à
 Vulpe oc-
 cisa.

Sed ecce regni principes
 Rex conuocabat ocyus,
 Verendus inter bestias.

III

C 3

II

utriusq; rationem aut disceptationem probè percipiat & dignoscat, corruptissimi iudicis meretur nomen. Errat enim à veritate sententia, inuertit causas, & iniustitiam defendit, dum fundamentum causæ non intelligit. Idcirco inuestigabilis illa Dei optimi Maximi Prouidentia prætoribus & iudicibus duas aures dedit, quarum sinistra accusatori, dextera verò reo patens inseruiat, & delationes probè examinet. Nam si blandienti vtrunque aurem præbeant, iniqua sequentur iudicia, iusta causa opprimetur, grauissimarumque contentionum & inimicitiarum femina spargentur.

*Quare im-
dex duas
aures ha-
beat.*

Tertio, nullius causam damnandam esse, nisi prius aliquis in ius citatus & testibus certis conuictus sit. Defensio enim de iure naturali omnibus liberè cõceditur. Quocirca necesse est, vt & delati responsio audiatur, nec iudicium nisi vtriusque causa cognita pronuncietur.

*Defensio
nulli pro-
hibita.*

*Quales cõ-
siliarios
Reges ha-
bere de-
beant.*

Quarto, vt Reges, Principes, & ciuitates habent consiliarios incorruptos, honestos, prudentes, fideles, & multarum rerum peritos, qui veritatem ament, Deum extimescãt, & auaritiã execrentur. Sic feliciter imperare, & causas tã belli quàm pacis etiam grauissimas discernere facillimè poterunt. Regis enim salus, & amplificatio regni, honoris, & gloriæ, in manu & prouidentia consiliariorũ cõsistit. Vnde Salomon in prouerbis nostris Dilingæ editis, inquit:

Quo

*Quo plures consultores Respublica nutrit,
Hoc etiam donis pluribus aucta viget.*

Cap. III.

Porro sapientia sine fidelitate nihil valet. *Fidelitas*
Sunt enim regum confilia & ardua & maxi- *Sapientia*
ma, consiliariorum verò fidelium numerus *coniuncta*
perexiguus. Quocirca Rex diligentiores, & *plurimum*
fui amantiores, præ cæteris eliget, amabit & *in rebus ge-*
colet, corruptis verò moribus & deprauata *rendis va-*
consuetudine infames à se repellere, & abige- *let.*
re conabitur. Bonos precio ad benè agèdum
irritabit, malosq; pœnis compeſcet, & à men-
tis prauitate deterrebit.

Ad hæc senatus prudens vnicuiusq; prin- *Prudentis*
cipium causæ considerat, finemq; accura- *senatus*
tius respicit, nihil boni maliye Regem cælat, *aut fidelis*
imò etiam ipsum malè agentem redarguit, *consiliarij*
viam iustitiæ declarat, eiusque omnibus ra- *officium.*
tionibus non aliter, quam si sua res ageretur,
prospicit atq; consultit.

Quibus autem fucis machinis, præstigiis,
hodie pleriq; aulici instructi bonos inuadant,
vtque ad diuitias, census, honores, inuidiam,
inflammati auiditate rapiantur, ne odium
pariant, omittenda erunt. Aula enim verita-
tem tolerare non potest. Nec frustra dixit,
qui sequentes protulit versiculos:

*Non intret aulas Principum,
Ex corde qui Deum colit.
Nam difficulter aulico,
Relinquitur potentia.
Cuius superba gloria
Augetur indies magis.*

C 5

Hic

Hic regnat inconstantia
 Et saepe peruersissimus
 Est administrator Principi
 Acceptor fidiſſimo.
 Proinde quiſquis gloria
 Abherret, & mendacys.
 Quem nudatantum Veritas
 Oblectat, atq; comitas,
 Non intret aulas Principum.

*Seruitia Principū per se ma-
 lissimo sunt.* Aulæ quidem, & Principum seruitia per se mala non sunt. Multi præclari & generosi viri, tum nobilitate generis tum eruditione & virtutibus præstantiss. his operam nauarunt indefessam, & tamen vita integerrimè acta cogniti sunt. Sed hoc imprimis spectari oportet, quòd aula plerosque propter innumerabiles rerum distractiones, & molesta operosaque negotia à sanctitate morum, & religionis pietate auocat. Ibi enim pro cultu, & curatione corporis, quæ Deo erat adhibenda, incontinètia omnium perturbationum mater imperium tenet, omnes intemperantissimis ferculis atq; perpotationibus sunt dediti. Quid autem inde promanet commodi, cuius iudicio, aut cogitationi liberum relinquitur. Dummodo enim aulici tales Principis sui gratiam & fauorè conferuent, vel turpissima quæq; coram Deo & mundo cõmittere non erubescunt. Vnde Aulicus quidam apud Poetam de seipso gloriatur.

Quodcumq; Princeps expent,
 Meumq; mandat, conſule.

Quam

Quamuis id Urbes perderet,
 Aut civium concordiam:
 Et omnium Respublicas:
 Tantum meam si consequor
 Partem vel omnes video.

CAPVT VI.

ARGVMENTVM.

Charta per hirsutum vulpi transmittitur Er-
 Sertaque Regis iussa Leonis habet. (sum,
 Suscipiunt hodie sic res plerunq; gerendas,
 Qui tumidi Vere nil rationis habent.

Regale sceptrum concussit
 Rex & Brunonem senocans:
 O Chare serue clamat,
 Perfer tabellas regias
 Ad hostis arcem Reinikes,
 Prudenter atq; sobrie
 Subibis hanc prouinciam:

Rex Ursum
 ablegat.

C 6

Impo.